

КИЇВСЬКИЙ УНІВЕРСИТЕТ ІМЕНІ БОРИСА ГРІНЧЕНКА

КАФЕДРА ОБРАЗОТВОРЧОГО МИСТЕЦТВА

“ЗАТВЕРДЖУЮ”

Проректор
з науково-методичної та
навчальної роботи

_____ О.Б. Жильцов
“_____” _____ 20__ року

РОБОЧА ПРОГРАМА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

ОБРАЗОТВОРЧЕ МИСТЕЦТВО ТА АРХІТЕКТУРА НОВІТНЬОГО ЧАСУ

Спеціальність 8.02020501 «Образотворче мистецтво»

Інститут мистецтв

2014 – 2015 навчальний рік

Робоча програма «Образотворче мистецтво та архітектура Новітнього часу», спеціальності 8.02020501 «Образотворче мистецтво» (освітньо-кваліфікаційний рівень «*магістр*») 5 курс, 9-10 семестри.

Розробник: Бех Людмила Вікторівна, кандидат мистецтвознавства, доцент кафедри образотворчого мистецтва КУ імені Бориса Грінченка.

Рецензент:

Робочу програму схвалено на засіданні кафедри образотворчого мистецтва Інституту мистецтв

Протокол від «» вересня 2014 року №1

Завідувач кафедри
образотворчого мистецтва _____ Ю. В. Романенкова
(підпис)

© _____, 2014 рік

© _____, 2014 рік

Зміст

I.	Пояснювальна записка	4
II.	Опис навчальної дисципліни	5
III.	Тематичний план навчальної дисципліни	6
IV.	Програма курсу	7
V.	Навчально-методична карта	11
VI.	Теми семінарських занять	12
VII.	Самостійна робота	15
VIII.	Індивідуальне навчально-дослідне завдання	18
IX.	Система поточного і підсумкового контролю знань	20
X.	Методи навчання	22
XI.	Методи контролю	23
XII.	Методичне забезпечення	23
XIII.	Засоби діагностики успішності навчання	23
XIV.	Рекомендована література	
	Основна	24
	Додаткова	24

I. ПОЯСНЮВАЛЬНА ЗАПИСКА

Мета курсу – дати студентам підготовки 8.02020501 Образотворче мистецтво комплексне уявлення про основні етапи розвитку зарубіжної архітектури та образотворчого мистецтва XX століття в контексті історико-культурних зрушень епохи, ознайомити з провідними мистецькими течіями та їх специфікою. Курс спрямований на формування у студентів цілісного уявлення про розмаїтий культурний простір Новітнього часу.

Завдання курсу:

- засвоєння ключових понять і принципів мистецтва XX ст.;
- ознайомлення студентів із основними етапами розвитку мистецтва модернізму та постмодернізму;
- охарактеризувати творчість провідних майстрів XX ст.;
- сформувати уявлення про етапні твори образотворчого мистецтва і архітектури Новітнього часу;
- продемонструвати взаємозв'язок нової художньої мови мистецтва XX століття з перетвореннями ціннісної системи епохи;
- розвиток самостійного сприйняття процесів сучасної культури.

У результаті вивчення навчальної дисципліни студент повинен знати:

- закономірності історико-культурного процесу XX ст. та їх вплив на трансформацію мистецького середовища;
- основні принципи та етапи розвитку мистецтва Новітнього часу;
- провідні напрями та регіональну специфіку, що існували в мистецтві XX ст.;
- основні етапи творчості провідних митців XX ст.;

У результаті вивчення навчальної дисципліни студент повинен вміти:

- орієнтуватися в основних тенденціях розвитку мистецтва XX ст.;
- орієнтуватися у спеціальній літературі, присвяченій мистецтву Новітнього часу;
- логічно репрезентувати освоєний матеріал з мистецтва зазначеного періоду;
- аналізувати та реферувати першоджерела.

II. ОПИС НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

Найменування показників	Галузь знань, напрям підготовки, освітньо-кваліфікаційний рівень	Характеристика навчальної дисципліни
		денна форма навчання
Кількість кредитів 3	Галузь знань 0202 "Мистецтво" (шифр і назва)	Нормативна
Модулів – 2	Спеціальність 8.02020501 Образотворче <u>мистецтво.</u> (шифр і назва)	Рік підготовки:
Змістових модулів – 2		5-й
Індивідуальне науково-дослідне завдання <u>аналіз художнього твору</u> (назва)		Семестр
Загальна кількість годин – 108		9–10-й
Тижневих годин для денної форми навчання: 1 аудиторних – 2 самостійної роботи студента – 3	Освітньо-кваліфікаційний рівень: магістр	Лекції
		12 год.
		Семінарські
		12 год.
		Практичні
		-
		Лабораторні
		-
		Самостійна робота
		40 год.
		Індивідуальні заняття:
		4 год.
		МК:
		4 год.
		Вид контролю:
		СК (36 год.), екзамен

III. ТЕМАТИЧНИЙ ПЛАН НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

№ п/п	Назви тем	Обсяг навчальних занять (кількість год.)							
		Разо м	Ауд	Л	Сем	Інд	СР	МК	СК
Модуль I									
ЗМ №1: Образотворче мистецтво та архітектура I половини XX ст.									
1.	Вступ. Теоретичні основи мистецтва модернізму. Фовізм. Кубізм. Експресіонізм	10	4	2	2		6		
2.	Абстрактне мистецтво. Футуризм. Дадаїзм. Сюрреалізм.	12	5	2	2	1	7		
3.	Тоталітарне мистецтво. Німеччина. Італія. СРСР	14	5	2	2	1	7	2	
Разом за ЗМ №1		36	14	6	6	2	20	2	
Модуль II									
ЗМ №2: Образотворче мистецтво та архітектура II половини XX ст.									
4.	Зарубіжне мистецтво 1950-60-х рр. Теоретичні засади мистецтва постмодернізму	10	4	2	2		6		
5.	Архітектура Новітнього часу. Основні тенденції.	12	5	2	2	1	7		
6.	Мистецькі практики 1970-80-х рр.	14	5	2	2	1	7	2	
Разом за ЗМ №2		72	14	6	6	2	20	2	36
Усього за модулем I та II		108	28	12	12	4	40	4	36

IV. ПРОГРАМА КУРСУ

ЗМ №1: Образотворче мистецтво та архітектура I половини XX ст.

Тема 1. Вступ. Основні поняття. Теоретичні основи мистецтва модернізму (2 год.)

Вступ до дисципліни.

Мистецтво XX ст.: 1) модернізм (від імпресіонізму до 60-70-х рр. XX ст.); 2) постмодернізм (60-70-ті–90-ті рр. XX ст.).

Основні передумови виникнення мистецтва модернізму: кризи суспільної свідомості, традиційної картини світу та її цінностей; переоцінка ролі особистості; втрата релігійності, нові засади у науці та філософії.

Окреслення мистецтвом поля власної проблематики, звернення до вирішення низки суто художніх проблем. Нові співвідношення: мистецтво-реальність; мистецтво-суспільство; художник-глядач.

Загальна характеристика імпресіонізму та модерну як явищ епохи модернізму.

Фовізм. Специфічні риси, етапи становлення. Виникнення терміну. Домінуючою фігурою у групі фовістів був Анрі Матісс, серед інших – Андре Дерен, Альбер Марке, Жорж Руо, Моріс де Вламінк, Кеес ван Донген та ін.

Кубізм. Основні періоди: сезанівський, аналітичний, синтетичний, декоративний. Засновники – Пабло Пікассо, Жорж Брак. Творчість Фернана Леже. Специфіка «орфізму»: пошуки Робера та Соні Делоне.

Експресіонізм. В основі – песимістичне світовідчуття. Гротеск, виразність кольору. Група "Міст". Творчість Ернста-Людвіга Кірхнера, Еріха Хеккеля, Макса Пехштейна, Карла Шмідта-Ротлуффа, Еміля Нольде. Нове товариство художників і група "Синій Вершник" (Василь Кандинський, Олексій Явленський, Франц Марк, Август Макє, Пауль Клеє, Арнольд Шенберг та ін.).

Основні поняття теми: фовізм, А. Матісс, А. Дерен, А. Марке, Ж. Руо, М. де Вламінк, К. ван Донген, кубізм, П. Пікассо, Ж. Брак, Ф. Леже, Р. Делоне, С. Делоне, експресіонізм, «Міст», «Синій Вершник», В. Кандинський, О. Явленський, Ф. Марк, А. Макє, П. Клеє, А. Шенберг, модернізм, постмодернізм, модерн, імпресіонізм, оновлення художньої практики, категорія новизни. Культ «індивідуального» в мистецтві, суб'єктивізм.

Семінар 1. Кубізм. Експресіонізм. Примітивізм

Рекомендована література:

Основна: [2], [4], [5], [6].

Додаткова: [1], [3], [4], [5], [6], [12], [17], [19], [23], [25], [29], [32], [34], [35].

Тема 2. Абстрактне мистецтво. Футуризм. Дадаїзм. Сюрреалізм. (2 год.)

Абстракція як одна з універсальї мистецтва Новітнього часу. Виразність форми та кольору як таких. Витоки абстрактного мистецтва. Суперечності

навколо започаткування абстрактного мистецтва. Напрями. Творчі пошуки В. Кандинського, його праця «Про духовне в мистецтві». Зв'язок кольору і звуку у творчості художника. Неопластицизм. Піт Мондріан, Тео ван Дусбург та угруповання «Стиль».

Абстракція у творчості К. Малевича, Ель Лисицького, П. Клеє та ін.

Авангард як радикальний різновид модернізму: вихід за межі мистецтва, спроба змінити реальність засобами мистецтва, агресивність, політизованість. Скандал і порушення табу як засобу репрезентації ідей мистецтва авангарду.

Футуризм. Маніфест футуризму. Ф. Т. Марінетті. Ідея зміни майбутнього світу засобами мистецтва та науково-технічного прогресу. Утопічність, урбанізм, культ техніки та швидкості. Джакомо Балла, Джіно Северіні, Умберто Боччоні та ін.

Дадаїзм. Мистецтво абсурду. Передумови виникнення. Організатор руху – Трістан Тцара. Основні принципи мистецтва Дада та центри руху. Творчість Марселя Дюшана та "реді-мейд". Франсіс Пікабія, Ман Рей, Ханс Арп, Курт Швіттерс, Макс Ернст та ін.

Сюрреалізм. Передумови виникнення, загальна характеристика еволюції руху. «Маніфест сюрреалізму» А. Бретона. Журнал «Сюрреалістична революція». Ідея анархії та вчення З.Фрейда. Принцип випадкових асоціацій, автоматизм. Творчість Р.Магрітта, І.Тангі, А.Массона, Х.Міро, С.Далі та ін.

Основні поняття теми: абстракція, форма, колір, неопластицизм, В.Кандинський, П. Мондріан, Т. ван Дусбург, угруповання «Стиль», авангард, футуризм, дадаїзм, сюрреалізм, "реді-мейд", Дж. Балла, Дж. Северіні, У. Боччоні, Ф.Пікабія, М. Рей, Х. Арп, К. Швіттерс, М. Ернст, Р.Магрітт, І.Тангі, А.Массон, Х.Міро, С.Далі.

Семінар 2. «Паризька школа» та метафізичний живопис

Рекомендована література:

Основна: [2], [4], [5], [6].

Додаткова: [1], [7], [8], [16], [24], [27], [28], [29], [36].

Тема 3. Тоталітарне мистецтво. Німеччина. Італія. СРСР (2 год.)

Термін «тоталітаризм». Ознаки тоталітарного мистецтва. Значення авангардних практик для формування тоталітарного мистецтва. Мистецтво та політика; мистецтво та пропаганда; державний контроль над сферою культури. Відмова від розмаїття художніх мов, прагнення до уніфікації. Національне та народне у мистецтві. Архітектура та проекти міської забудови. Значення виставки «дегенеративного мистецтва». Всесвітня виставка 1937 р.: павільйони СРСР та Німеччини. Провідні майстри.

Основні поняття теми: тоталітаризм, тоталітарне мистецтво, авангардні практики, державний контроль над сферою культури, уніфікація.

Семінар 3. Російське мистецтво 1910-20-х рр. Мистецтво Мексики

Рекомендована література:

Основна: [2], [4], [5], [6].

Додаткова: [1], [2], [5], [9], [11], [14], [15], [17], [20], [21], [22], [29], [30], [31], [32], [37].

ЗМ №2: Образотворче мистецтво та архітектура II половини XX ст.

Тема 4. Зарубіжне мистецтво 1950-60-х рр. Теоретичні засади мистецтва постмодернізму (2 год.)

Специфічні риси розвитку зарубіжного мистецтва другої половини XX ст. Абстрактний експресіонізм. Геометрична абстракція. Розвиток живопису дії – ташизм у творчості Дж. Поллока і Ф. Клайна. Творчість М. Ротко. «Art Brut».

Поп-арт - «популярне мистецтво», породжене суспільством споживання. Основні принципи поп-арту. Реклама та поп-арт. Увага до проблем масової культури. «Незалежна група». Творчість Д. Джонса, Е. Уорхола, Р. Раушенберга, Р. Ліхтенштейна, Т. Вассельмана, Дж. Розенквіста та ін. Фотомонтаж, колаж, ассамбляж, інсталяція в поп-арті. Вплив поп-арту на гіпперреалізм. Творчість Девіда Хокні та ін. Криза модернізму. Постструктуралізм та деконструкція. Періодизація постмодернізму. Релятивізм і політкоректність, плюралізм. Пошуки в мистецтві універсальної мови, еклектизм. Принцип цитатності. Пастіш як творчий прийом. Скептичне ставлення до категорії новизни. Зміна співвідношення між формою та змістом. Пошук глядача. Специфіка трансавангарду та необароко.

Основні поняття теми: абстрактний експресіонізм, геометрична абстракція, ташизм, «Art Brut», поп-арт, Дж. Поллок, Ф. Клайн, М. Ротко, Е. Уорхол, Р. Раушенберг, Р. Ліхтенштейн, модернізм, постмодернізм, постструктуралізм, деконструкція, плюралізм, еклектизм, цитатність, новизна, трансавангард, необароко.

Семінар 4. Повоєнне абстрактне мистецтво. Поп-арт

Рекомендована література:

Основна: [1], [2], [3], [4], [5], [6].

Додаткова: [6], [29], [32], [35].

Тема 5. Архітектура Новітнього часу. Основні тенденції (4 год.)

Основні художні принципи і стилістичні особливості архітектури Ар Деко. Спроба створення нового універсального і синтетичного "стилю епохи". Поєднання ідей модерну з геометризованими формами. Оздоблення інтер'єрів.

Архітектура європейського функціоналізму: теоретичні засади та практика. Значення Баухаса у процесі втілення нових ідей в архітектурі. Діяльність Ле

Корбюзьє, В. Гропіуса, Ф. Л. Райта, Л. Міс ван дер Ройе.

Особливості архітектури другої половини XX ст. Криза ідей «нової архітектури». Неофункціоналізм. Антифункціоналізм. Необруталізм. Структуралізм. Постмодернізм в архітектурі. Розвиток хай-теку. Деконструктивізм.

Основні поняття теми: Ар Деко, функціоналізм, неофункціоналізм, антифункціоналізм, необруталізм, структуралізм, хай-тек, Баухас, Ле Корбюзьє, В. Гропіус, Ф. Л. Райт, Л. Міс ван дер Ройе.

Семінар 5. Нові тенденції в архітектурі

Рекомендована література:

Основна: [1], [2], [3], [4], [5], [6].

Додаткова: [5], [10], [18], [26], [38].

Тема 9. Мистецькі практики 1970-80-х рр. (2 год.)

Специфічні риси нових течій: арте повера, мінімалізм, неоавангард, концептуалізм. Процесуальні види мистецтва: хепенінг, перформанс. Робота з простором – інсталяція, інвайромент та ін. Нові технології і мистецтво. Зародження і розвиток відео-арту. Мистецтво і природний простір: ленд-арт. Мистецтво як текст: специфіка леттризму. Характеристика загальних принципів оптичного та кінетичного мистецтва.

Основні поняття теми: мінімалізм, неоавангард, концептуалізм, хепенінг, перформанс, інсталяція, інвайромент, відео-арт, ленд-арт, оптичне мистецтво, кінетичне мистецтво.

Семінар 6. Нові напрями. Мистецтво об'єкта та дії

Рекомендована література:

Основна: [1], [3], [6].

Додаткова: [6], [29].

V. Навчально-методична карта дисципліни «Образотворче мистецтво та архітектура Новітнього часу»

108 год., лекції – 12 год., семінарські заняття – 12 год., індивідуальна робота – 4 год., самостійна робота – 40 год., модульний контроль – 4 год., семестровий контроль – 36 год.

Модулі	Змістовий модуль I			Змістовий модуль II		
Назва модуля	Образотворче мистецтво та архітектура I половини XX ст			Образотворче мистецтво та архітектура II половини XX ст		
Лекції	1	2	3	6	7	8
Теми лекцій	Вступ. Теоретичні основи мистецтва модернізму. Фовізм. Кубізм. Експресіонізм	Абстрактне мистецтво Футуризм. Дадаїзм. Сюрреалізм.	Тоталітарне мистецтво. Німеччина. Італія. СРСР	Зарубіжне мистецтво 1950-60-х рр. Теоретичні засади мистецтва постмодернізму	Архітектура Новітнього часу. Основні тенденції.	Мистецькі практики 1970-80-х рр.
	1 бал	1 бал	1 бал	1 бал	1 бал	1 бал
Теми семінарських занять	Кубізм. Експресіонізм. Примітивізм	«Паризька школа» та метафізичний живопис	Російське мистецтво 1910-20-х рр. Мистецтво Мексики	Повоєнне абстрактне мистецтво. Поп-арт	Нові тенденції в архітектурі	Нові напрями. Мистецтво об'єкта та дії
	1 + 10 бал	1 + 10 бал.	1 + 10 бал.	1 + 10 бал.	1 + 10 бал.	1 + 10 бал.
Сам. робота	5 балів	5 балів	5 балів	5 балів	5 балів	5 балів
Види поточного контролю	Модульна контрольна робота 1 (25 балів)			Модульна контрольна робота 2 (25 балів)		
Бали за модуль	76			76		
ІНДЗ				30 балів		
Підсумковий рейтинговий бал	76 балів (коефіцієнт успішності: $76 \div 100 = 0,76$)			106 балів (коефіцієнт успішності: $106 \div 60 = 1,77$)		

VI. ТЕМИ СЕМІНАРСЬКИХ ЗАНЯТЬ

Модуль 1.		
ЗМ №1 Образотворче мистецтво та архітектура I половини XX ст.		
№ з/п	Назва теми	К-ть год.
1.	<p>Кубізм. Експресіонізм. Примітивізм</p> <p style="text-align: center;">План заняття:</p> <p>I. Теоретична частина.</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. П. Пікассо. Основні етапи творчості. 2. Нове товариство художників і група "Синій Вершник" (Василь Кандинський, Франц Марк, Пауль Клее та ін.). 3. Експресіонізм та скульптура. Творчість німецьких скульпторів Ернста Барлаха, Вільгельма Лембрука 4. Німецький експресіонізм. Кете Кольвиц, Макс Бекман, Отто Дікс, Георг Гросс. 5. Примітивізм. Анрі Руссо, Ніко Піросмані. 6. Кубізм і скульптура. Творчість Раймона Дюшан-Війона, Жака Ліпшиця, Осипа Цадкіна, Ханни Орлової, Костянтина Бранкузі. <p>II. Перевірка виконання самостійної роботи.</p>	2
2.	<p>«Паризька школа» та метафізичний живопис</p> <p style="text-align: center;">План заняття:</p> <p>I. Теоретична частина.</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. «Паризька школа»: загальна характеристика 2. Амадео Модільяні 3. Марк Шагал 4. Хаїм Сутін 5. Метафізичний живопис: поєднання неокласицизму з абсурдом. 6. Творчість Джорджо де Кіріко. 7. Натюрморти Джорджо Моранді. <p>II. Перевірка виконання самостійної роботи.</p>	2

3.	<p>Російське мистецтво 1910-20-х рр. Мистецтво Мексики.</p> <p>План заняття:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Кубофутуризм. Основні принципи 2. Творчість Н. Гончарової та М. Ларіонова. «Лучизм» 3. К. Малевич. Супрематизм 4. Структура і принципи діяльності ВХУТЕМАСа-ВХУТЕІНа. 5. Експерименти В. Татліна 6. Діяльність творчих об'єднань АХРР (АХР) та ОСТ. 7. Розвиток політичного та культурно-просвітницького плаката. «Вікна сатири РОСТА». 8. Скульптура 1920-х рр. і «Товариство російських скульпторів» (ОРС) 9. Монументальне мистецтво Мексики. Х.К.Ороско, Д.Рівера, Д.Сікейрос <p>II. Перевірка виконання самостійної роботи.</p> <p>III. Модульна контрольна робота.</p>	2
Разом за ЗМ №1		6
ЗМ №2 Образотворче мистецтво та архітектура II половини XX ст.		
4.	<p>Повоєнне абстрактне мистецтво. Поп-арт</p> <p>План заняття:</p> <p>I. Теоретична частина.</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Повоєнна абстракція в США 2. Творчість Дж. Поллока 3. Творчість М. Ротко 4. Поп-арт: історія та теорія, основні імена 5. Англійський поп-арт 6. Творчість Е.Уорхола <p>II. Перевірка виконання самостійної роботи.</p>	2
5.	<p>Нові тенденції в архітектурі</p> <p>План заняття:</p> <p>I. Теоретична частина.</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Основні принципи архітектури Ар Деко 2. Архітектура європейського раціоналізму 3. Архітектура Гропіуса 4. Творчість Ле Корбюзьє 5. Архітектура Міс ван дер Ройе 6. Архітектура А.Німейєра 7. Архітектура Сааринена і А. Аалто 8. Загальні тенденції в архітектурі постмодернізму 9. Хай-тек <p>II. Перевірка виконання самостійної роботи.</p>	2

6.	<p>Нові напрями. Мистецтво об'єкта та дії</p> <p>План заняття:</p> <p>I. Теоретична частина.</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Гіперреалізм. Основні імена і тенденції 2. Концептуалізм: теорія та практика 3. Ленд-арт. Загальні тенденції розвитку 4. Оп-арт: принципи; основні представники 5. Мінімалізм: загальна характеристика 6. Мистецтво об'єкта та дії: інсталяція, хепенінг, флюксус, перформанс <p>II. Перевірка виконання самостійної роботи.</p> <p>III. Модульна контрольна робота.</p>	2
Разом за ЗМ №2		6
Усього семінарських занять за навчальним планом		12

VII. САМОСТІЙНА РОБОТА

Змістовий модуль 1. Образотворче мистецтво та архітектура I половини XX ст.			
№ з/п	Назва теми, зміст заняття	К-ть год.	К-ть бал.
1.	<p>Вступ. Теоретичні основи мистецтва модернізму. Фовізм. Кубізм. Експресіонізм.</p> <p>I. Теоретична частина. Підготовка та захист доповіді за однією з визначених тем:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Рушійні сили мистецького процесу XX ст. • Періодизація мистецтва Новітнього часу. • Провідні стилі та течії мистецтва XX ст. • Графіка А. Матісса • Рання творчість П. Пікассо • Творчість Ернста Барлаха • <p>II. Практична частина:</p> <ul style="list-style-type: none"> • створення стислого глосарію з теми; копії роботи А. Матісса у техніці аплікації <p style="text-align: center;">Рекомендована література:</p> <p style="text-align: center;"><i>Основна:</i> [2], [4], [5], [6].</p> <p style="text-align: center;"><i>Додаткова:</i> [1], [3], [4], [5], [6], [12], [17], [19], [23], [25], [29], [32], [34], [35].</p>	6	5
2.	<p>Абстрактне мистецтво. Футуризм. Дадаїзм. Сюрреалізм.</p> <p>I. Теоретична частина. Підготовка та захист доповіді за однією з визначених тем:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Футуризм: основні імена • Творчість М. Ернста • Творчість Р. Магрітта • Абстрактне мистецтво: основні напрямки і імена • Творчі пошуки Піта Мондріана • Абстракція у творчості Ель Лисицького • <p>II. Практична частина:</p> <ul style="list-style-type: none"> • зробити копію та дослідити історію окремого твору С. Далі. <p style="text-align: center;">Рекомендована література:</p> <p style="text-align: center;"><i>Основна:</i> [2], [4], [5], [6]. <i>Додаткова:</i> [1], [8], [24], [27], [29], [32], [37].</p>	7	5

3.	<p>Тоталітарне мистецтво. Німеччина. Італія. СРСР.</p> <p>I. Теоретична частина. Підготовка та захист доповіді за однією з визначених тем:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Загальна характеристика мистецтва тоталітарних режимів. • Виставка «дегенеративного мистецтва». • Компаративне порівняння мистецтва другої половини 1930-х рр. в СРСР та Німеччині. <p>II. Практична частина:</p> <ul style="list-style-type: none"> • зробити вибірку та огляд матеріалів з української та російської періодики за даною проблематикою. <p>Рекомендована література:</p> <p><i>Основна:</i> [2], [4], [5], [6]. <i>Додаткова:</i> [2], [5],[11],[15], [17], [30], [31].</p>	7	5
Разом за змістовим модулем 1		20	15
<p align="center">Змістовий модуль 2.</p> <p align="center">Образотворче мистецтво та архітектура II половини XX ст.</p>			
4.	<p>Зарубіжне мистецтво 1950-60-х рр. Теоретичні засади мистецтва постмодернізму.</p> <p>I. Теоретична частина. Підготовка та захист доповіді за однією з визначених тем:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Абстрактний експресіонізм. Геометрична абстракція. • Творчість Р. Раушенберга • Творчість Р. Ліхтенштейна • Постмодернізм: періодизація, загальні тенденції • Специфіка трансавангарду <p>II. Практична частина:</p> <ul style="list-style-type: none"> • створити колаж на тему: «Найпопулярніші образи поп-арту» <p>Рекомендована література:</p> <p><i>Основна:</i> [1], [3], [2], [4], [5], [6]. <i>Додаткова:</i> [6], [29], [32],[35].</p>	6	5
5.	<p>Архітектура Новітнього часу. Основні тенденції.</p> <p>I. Теоретична частина. Підготовка та захист доповіді за однією з визначених тем:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Павільйон «Еспрі Нуво» Ле Корбюзьє • «Дім над водоспадом» Ф. Л. Райта • Архітектура Центра Жоржа Помпіду <p>II. Практична частина:</p> <ul style="list-style-type: none"> • підготувати таблицю (фотографія + текст): «Архітектура конструктивізму в Україні». <p>Рекомендована література:</p> <p><i>Основна:</i> [1], [2], [3], [4], [5], [6]. <i>Додаткова:</i> [5], [10], [18], [26], [38].</p>	7	5

6.	<p>Мистецькі практики 1970-80-х рр.</p> <p>I. Теоретична частина. Підготовка та захист доповіді за однією з визначених тем:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Хепенінг та перформанс: загальні принципи • Гіперреалізм: основні представники • Творчість Р. Смітсона <p>II. Практична частина:</p> <ul style="list-style-type: none"> • підготувати статтю на задану тематику: «Процесуальні форми мистецтва у художній практиці сьогодення» <p>Рекомендована література:</p> <p><i>Основна:</i> [1], [3], [6]. <i>Додаткова:</i> [6], [29]</p>	7	5
Разом за змістовим модулем 2		20	15
Усього самостійної роботи за навчальним планом		40	30

VIII. ІНДИВІДУАЛЬНЕ НАУКОВО-ДОСЛІДНЕ ЗАВДАННЯ

Індивідуальна навчально-дослідна робота (ІНДЗ) є видом позааудиторної індивідуальної діяльності студента, результати якої використовуються у процесі вивчення програмового матеріалу навчальної дисципліни. Завершується виконання студентами ІНДЗ прилюдним захистом реферату.

Індивідуальне навчально-дослідне завдання (ІНДЗ) з курсу «Образотворче мистецтво та архітектура Новітнього часу» – це вид науково-дослідної роботи студента, яка містить результати дослідницького пошуку, відображає певний рівень його навчальної компетентності.

Мета ІНДЗ: самостійне вивчення частини програмового матеріалу, систематизація, узагальнення, закріплення та практичне застосування знань із навчального курсу, удосконалення навичок самостійної навчально-пізнавальної діяльності.

Зміст ІНДЗ: завершена теоретична робота у межах навчальної програми курсу, яка виконується на основі знань, умінь та навичок, отриманих під час лекційних та семінарських занять і охоплює декілька тем або весь зміст навчального курсу, оцінюється в 30 балів.

Оцінка з ІНДЗ є обов'язковим балом, який враховується при підсумковому оцінюванні навчальних досягнень студентів з навчальної дисципліни «Образотворче мистецтво та архітектура Новітнього часу».

Орієнтовна структура—науково-творче дослідження у вигляді копії твору художника ХХ ст. (на вибір студента) та його наукового аналізу:

- копія роботи
- вступ,
- основна частина,
- висновки,
- додатки, візуальний ряд (якщо вони є)
- список використаних джерел.

Критерії оцінювання ІНДЗ у вигляді копії та наукового аналізу художнього твору

№ п/п	Критерії оцінювання роботи	Макс. к-ть балів
1.	Копія обраної роботи	10 балів
2.	Критичний аналіз суті та змісту першоджерел. Змістовність, послідовність викладу фактів, ідей. Аналіз сучасного стану дослідження проблеми, розгляд тенденцій подальшого розвитку даного питання.	10 балів
3.	Уміння працювати з комп'ютерними програмами при створенні презентаційного матеріалу до проекту.	2 бали
4.	Доказовість висновків, обґрунтованість власної позиції, пропозиції щодо розв'язання проблеми, визначення перспектив дослідження.	6 бали
5.	Дотримання вимог щодо технічного оформлення структурних елементів роботи (титульний аркуш, план, вступ, основна частина, висновки, додатки (якщо вони є), список використаних джерел)	2 бали
Разом		30 балів

Шкала оцінювання ІНДЗ у вигляді реферату)

Рівень виконання	Кількість балів, що відповідає рівню	Оцінка за традиційною системою
Високий	26-30	Відмінно
Достатній	21-25	Добре
Середній	16-20	Задовільно
Низький	0-15	Незадовільно

IX. СИСТЕМА ПОТОЧНОГО І ПІДСУМКОВОГО КОНТРОЛЮ ЗНАНЬ

Навчальні досягнення студентів із дисципліни «Образотворче мистецтво та архітектура Новітнього часу» здійснюється за модульно-рейтинговою системою, в основі якої покладено принцип пооперативної звітності, обов'язковості модульного контролю, накопичувальної системи оцінювання знань, умінь та навичок. Контроль успішності студентів здійснюється відповідно до навчально-методичної карти, у якій визначено усі види роботи студентів.

Таблиця для розрахунку максимальної кількості рейтингових балів
за видами поточного (модульного) контролю

№	Вид діяльності	Максим. кіль-сть балів за одиницю	ЗМ №1		ЗМ №2	
			К-сть один.	Всього балів	К-сть один.	Всього балів
1	Відвідування лекцій	1	3	3	3	3
2	Відвідування семінарських занять	1	3	3	3	3
3	Відповідь на семінарському занятті	10	3	30	3	30
4	Виконання завдання для самостійної роботи	5	3	15	3	15
5	МКР	25	1	25	1	25
Максимальна кількість балів за модуль				76		76
ІНДЗ		30	1		30	
Максимальна кількість балів (поточний контроль)			182			
Коефіцієнт визначення успішності			1,82			
Підсумковий рейтинговий бал			100			

РОЗПОДІЛ БАЛІВ, ЯКІ ОТРИМУЮТЬ СТУДЕНТИ

Поточне тестування та самостійна робота								ІНДЗ	Кількість балів без урахування коефіцієнта	Коефіцієнт	Кількість балів з урахуванням коефіцієнта
ЗМ №1				ЗМ №2							
T1	T2	T3	МКР	T5	T6	T7	МКР	30	182	1,82	100
17	17	17	25	17	17	17	25				
76				76							

Порядок переведення рейтингових показників успішності у європейські оцінки ECTS

Підсумкова кількість балів за всі види навчальної діяльності (max - 100)	Оцінка за 4-бальною шкалою	Оцінка ECTS
90 – 100	«відмінно»	A
82-89	«дуже добре»	B
75-81	«добре»	C
69-74	«задовільно»	D
60-68	«достатньо»	E
35-59	«незадовільно» з можливістю повторного складання	FX
1-34	«незадовільно» з обов'язковим повторним вивченням курсу	F

X. МЕТОДИ НАВЧАННЯ

У процесі навчання студентів застосовуються такі методи навчання:

I. Методи організації та здійснення навчально-пізнавальної діяльності

1) За джерелом і способом передачі та сприймання навчальної інформації:

- *Словесні*: лекція (традиційна, проблемна, лекція-прес-конференція) із застосуванням комп'ютерних інформаційних технологій (PowerPoint – Презентація), семінари, бесіда, розповідь-пояснення.
- *Наочні*: спостереження, ілюстрація, демонстрація.
- *Практичні*: вправи, практичні роботи, порівняльний аналіз.

3) За ступенем самостійності мислення:

- репродуктивні;
- пошукові;
- дослідницькі.

4) За ступенем керування навчальною діяльністю:

- під керівництвом викладача;
- самостійна робота студентів: з книгою;
- виконання індивідуального навчального завдання.

II. Методи стимулювання інтересу до навчання і мотивації навчально-пізнавальної діяльності:

1) Методи стимулювання інтересу до навчання:

- навчальні дискусії;
- створення ситуації пізнавальної новизни;
- створення ситуацій зацікавленості (метод цікавих аналогій тощо).

2) Методи стимулювання обов'язку і відповідальності.

- роз'яснення значимості учіння, мети навчального предмета;
- пред'явлення навчальних вимог до вивчення предмета.

XI. МЕТОДИ КОНТРОЛЮ

У процесі оцінювання навчальних досягнень студентів застосовуються такі методи:

- методи усного контролю: індивідуальне опитування, фронтальне опитування, співбесіда; екзамен.
- методи письмового контролю: МКР.
- методи практичного контролю: творча розробка.
- методи самоконтролю: самоаналіз, самооцінка.

XII. МЕТОДИЧНЕ ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ

1. Робоча навчальна програма;
2. навчальні посібники;
3. опорні конспекти лекцій;
4. збірка тестових і контрольних завдань для тематичного (модульного) оцінювання навчальних досягнень студентів;
5. електронні презентації лекційного матеріалу.

XIII. ЗАСОБИ ДІАГНОСТИКИ УСПІШНОСТІ НАВЧАННЯ

1. збірка контрольних завдань для модульного оцінювання навчальних досягнень студентів;
2. запитання та білети для проведення екзамену.

XIV. РЕКОМЕНДОВАНА ЛІТЕРАТУРА

Основна:

1. Андреева Е. Ю. Постмодернизм. Искусство второй половины XX–начала XXI века / Е. Ю. Андреева. – СПб. : Азбука-классика, 2007. – 485 с. : ил.
2. Герман М. Ю. Модернизм. Искусство первой половины XX в. / М. Ю. Герман. – 2-е изд., испр. – СПб. : Азбука-классика, 2005. – 478 с. : ил.
3. Ильин И. П. Постмодернизм от истоков до конца столетия : эволюция научного мифа / И. П. Ильин. – М. : Интрада, 1998. – 255 с.
4. Полевой В. М. Двадцатый век : Изобразительное искусство и архитектура стран и народов мира / В. М. Полевой. – М. : Сов. художник, 1989. – 454 с. : ил.
5. Турчин В.С. По лабиринтам авангарда / В. С. Турчин. – М. : Изд-во МГУ, 1993. – 248 с.
6. Якимович А. Двадцатый век. Искусство. Культура. Картина мира : От импрессионизма до классического авангарда / А. Якимович. – М. : Искусство, 2004. – 492 с.

Додаткова:

1. Авангард 1910–1920-х годов. Взаимодействие искусств / Гос. ин-т искусствознания; [Отв. ред. Г. Ф. Коваленко]. – М., 1998. – 338 с.
2. Александр Дейнека : В 2 т. / НИИ теории и истории изобразит. искусств Акад. художеств СССР. – М. : Изобразительное искусство, 1989.
3. Амазонки авангарда : сборник / Рос. акад. наук, Гос. ин-т искусствознания М-ва культуры Рос. Федерации, Комис. по изучению искусства авангарда 1910–1920-х гг. ; [редкол.: Г.Ф. Коваленко и др.]. – М. : Наука, 2004. – 338. : ил.
4. Арагон Л. Анри Матисс : в 2 кн. / Л. Арагон ; [пер. с фр. Л. А. Зониной]. – М. : Прогресс, 1973. – 472 с.
5. Архитектурное наследие конца XIX–начала XX века и его роль в современном градостроительстве : Тез. докл. респ. конф. / [под ред. О. Коченовского]. – Таллинн : НИИ стр-ва, 1983. – 131 с.
6. Бобринская Е. А. Концептуализм / Е. А. Бобринская. – М. : Галарт, 1993. – 216 с. : ил.
7. Виленкин В. В. Амедео Модильяни / В. Виленкин. – М. : Искусство, 1970. – 158 с. : ил.
8. Вирмо А. Мэтры мирового сюрреализма / Ален и Одетт Вирмо; [пер. с фр. И. Ю. Курбетский]. – СПб. : Гуманитар. агентство "Акад. проект", 1996. – 278 с. : ил.

9. Владимир Татлин. Ретроспектива = Vladimir Tatlin. Retrospective : Выставка / М-во культуры РФ... Гор. Кунстхалле Дюссельдорфа...; сост. Анатолий Стригалева и Юрген Хартен. – Köln : DuMont, 1994. – 415 с. : ил.
10. Вуек Я. Мифы и утопии архитектуры XX века / Якуб Вуек ; [пер. с польского М. В. Предтеченского] ; под ред. В. Л. Глазычева. – М. : Стройиздат, 1990. – 286 с. : ил.
11. Голомшток И. Тоталитарное искусство / Игорь Голомшток. – М. : Галарт, 1994. – 294 с. : ил.
12. Графика Пикассо : Альбом репродукций / [Авт. очерков о жизни и творчестве Пабло Пикассо И. Г. Эренбург и М. В. Алпатов]. – М. : Искусство, 1967. – 186 с. : ил.
13. Гройс Б. Комментарии к искусству / Борис Гройс ; [пер. с нем. А. Фоменко и др.]. – М. : Худож. журн. (ХЖ), 2003 – 341 с.
14. Гройс Б. Русский авангард по обе стороны «Черного квадрата» / Б. Гройс // Вопросы философии. – 1990. – №11. – С. 66–74.
15. Гройс Б. Утопия и обмен / Борис Гройс. – М. : Знак, 1993. – 374 с.
16. Гуттузо Р. Де Кирико, или О живописи / Р. Гуттузо // Искусство. – 1988. – № 9. – С. 66–74.
17. Деготь Е. Русское искусство XX века / Е. Деготь. – М. : Трилистник, 2002. – 224 с. : ил.
18. Дженкс Ч. Язык архитектуры постмодернизма / Чарльз А. Дженкс ; [пер. с англ. А. В. Рябушина, М. В. Уваровой]; под ред. А. В. Рябушина, В. Л. Хайта. – М. : Стройиздат, 1985. – 137 с. : ил.
19. Дмитриева Н. А. Пикассо / Н. А. Дмитриева. – М. : Наука, 1971. – 125 с. : ил.
20. Жадова Л. Монументальная живопись Мексики / Л. Жадова. – М. : Искусство, 1965. – 235 с. : ил.
21. Князева В. П. АХРР (Ассоциация художников революционной России) / В. П. Князева. – Л. : Художник РСФСР, 1967. – 135 с. : ил.
22. Костин В. ОСТ (Общество станковистов) / В. Костин. – Л. : Художник РСФСР, 1976. – 159 с. : ил.
23. Крючкова В. А. Кубизм. Орфизм. Пуризм / Валентина Крючкова. – М. : ОЛМА-Пресс : Галарт, 2000. – 176 с. : ил.
24. Куликова И. С. Сюрреализм в искусстве / И. С. Куликова. – М. : Наука, 1970. – 174 с. : ил.
25. Куликова И. С. Экспрессионизм в искусстве. / И. С. Куликова. – М. : Наука, 1978. – 183 с. : ил.
26. Ле Корбюзье. Архитектура XX века / Ле Корбюзье ; под ред. К. Т. Топуридзе. – М. : Прогресс, 1970. – 304 с. : ил.

27. Манифесты итальянского футуризма : Собрание манифестов
Маринетти, Бичьони, Карра, Руссоло, Балла, Северини; Прателла, Сен-Пуан / пер. Вадима Шершеневича. – М. : тип. Рус. т-ва, 1914. – 77 с.
28. Марк Шагал : истоки творческого языка художника : к 125-летию со дня рождения / Гос. Третьяковская галерея ; [сост. А. Готье и др.]. – М. : Виртуальная галерея, 2012. – 218, [1] с. : ил.
29. Модернизм. Анализ и критика основных направлений / [под ред. В. В. Ванслово, М. Н. Соколова]. – М. : Искусство, 1987. – 302 с. : ил.
30. Москва – Берлин / Berlin – Moskau, 1900-1950 : каталог выставки / авт. ст.: Наталья Адаскина, Хелен Адкинс [и др.]. – Москва : Галарт ; Мюнхен : Престель, 1996. – 709 с. : ил.
31. Москва-Париж. 1900-1930 : каталог выставки : в 2 т. / Гос. музей изобразительных искусств им. А. С. Пушкина, Национальный центр искусства и культуры им. Жоржа Помпиду. – Москва : Советский художник, 1981.
32. Паперный В. Культура Два / Владимир Паперный. – Москва : Новое лит. обозрение, 2007. – 407 с. : ил.
33. Сарабьянов Д.В. Стиль модерн : Истоки. История. Проблемы / Д. В. Сарабьянов. – М. : Искусство, 1989. – 293 с. : ил
34. Синий всадник / Ред.: Кандинский В., Марк Ф.; [пер., коммент. и ст. Пышновская З. С.]. – М.: Изобразительное искусство, 1996. – 192 с.: ил
35. Турчин В. С. Образ двадцатого... в прошлом и настоящем : Худож. и их концепции. Произведения и теории / Валерий Турчин. – М. : Прогресс-Традиция, 2003 – 644 с. : ил.
36. Шагал М. Моя жизнь / Марк Шагал; [предисл. и коммент. Н. Апчинской; пер. с фр. Н. Мавлевич]. – СПб. : Азбука, 2000. – 411 с.
37. Шатских А. С. Казимир Малевич / А. С. Шатских. – М. : Слово, 1996. – 96 с.
38. Шукурова А. Н. Архитектура Запада и мир искусства 20 века / А. Н. Шукурова. – М. : Стройиздат, 1990. – 319 с. : ил.